

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

PROFIL DE CALITATE

Informații indicator:

TKJ0942 - *Întreprinderi inovatoare ca pondere în total întreprinderi*

Obiectiv:

ODD 9 - *Industrie, inovație și infrastructură*

Tintă 2030:

9.4 - *Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere*

1. Contact

1.1 *Instituția responsabilă cu producerea datelor:*

Institutul Național de Statistică

1.2 *Instituția responsabilă cu diseminarea datelor:*

Institutul Național de Statistică

1.3 *Email contact informații suplimentare:*

datestat@insse.ro

1.4 *Număr telefon de contact informații suplimentare:*

021-3181824 / interior 1278

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

2. Prezentare statistică:

2.1 Descrierea datelor:

Activitatea de inovare presupune introducerea în procesul muncii a unor produse sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite. Cu cât numărul întreprinderilor inovatoare este mai mare, cu atât șansa obținerii de produse sau procese de afaceri cu caracteristici superioare este mai mare, ceea ce nu poate duce decât la dezvoltare economică substanțială. Inovarea se poate realiza în toate domeniile de activitate și presupune dezvoltarea capacității firmelor de a absorbi tehnologie de ultimă generație, de a adapta aceste tehnologii la nevoile piețelor deservite și de a dezvolta, la rândul lor, tehnologii sau servicii care să le permită progresul pe lanțurile valorice.

2.2 Impactul fenomenului asupra celor 3 dimensiuni (mediu, social, economic):

Economic: Cu cât numărul întreprinderilor inovatoare este mai mare, cu atât șansa de a crea produse noi, cu valoare adăugată mare, este mai viabilă, având impact pozitiv asupra PIB-ului și activității de comerț exterior (reducerea importurilor și creșterea exportului produselor cu valoare adăugată mare).

2.3 Utilizat pentru măsurarea progreselor la nivel european și global:

ÎNTEPRINDERI INOVATOARE CA PONDERE ÎN TOTAL ÎNTEPRINDERI:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_inact/default/table?lang=en

Pe site-ul oficial Eurostat, indicatorul se numește : Întreprinderi cu activități inovatoare în perioada... pe activități NACE Rev. 2 și clasa de mărime a întreprinderii. Aici se poate selecta unitatea de măsură: număr, respectiv %. Prin selectarea unității de măsură procent, indicatorul poate fi denumit: întreprinderi inovatoare ca pondere în total întreprinderi.

2.4 Clasificări:

Indicatorii asociați întreprinderilor sunt clasificați după țară, activitate economică (NACE Rev. 2), clasa de mărime a întreprinderilor și tipul de inovație.

2.5 Acoperire sectorială:

Conform Regulamentului European referitor la statisticile inovării, sfera de cuprindere a cercetării statistice privind inovarea este reprezentată de populația totală de întreprinderi care desfășoară activități în industrie și servicii. Întreprinderile au fost selectate în funcție de mărimea acestora (după numărul de salariați / persoane ocupate).

În cercetarea statistică sunt cuprinse întreprinderile cu următoarele activități principale:

- industria extractivă (CAEN Rev.2, secțiunea B, diviziunile 05÷09);
- industria prelucrătoare (CAEN Rev.2, secțiunea C, diviziunile 10 ÷ 33);

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (CAEN Rev.2, secțiunea D, diviziunea 35);
- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (CAEN Rev.2, secțiunea E, diviziunile: 36,37, 38, 39);
- comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete (CAEN Rev.2, secțiunea G, diviziunea 46);
- transport și depozitare (CAEN Rev.2 secțiunea H, diviziunile 49÷53);
- informații și comunicații (CAEN Rev.2, secțiunea J, diviziunile 58÷63);
- intermediari financiare și asigurări (CAEN Rev.2, secțiunea K, diviziunile 64,65,66);
- activități profesionale, științifice și tehnice (CAEN Rev.2, secțiunea M, diviziunile 71,72,73).

Mărimea întreprinderii este evaluată după criteriul numărului mediu de salariați/persoane ocupate, în perioada de referință. În concordanță cu criteriile emise de EUROSTAT, se efectuează delimitarea întreprinderilor în următoarele intervale:

- întreprinderi mici: 10 - 49 salariați;
- întreprinderi mijlocii: 50 - 249 salariați;
- întreprinderi mari: 250 salariați și peste.

2.6 Concepte și definiții statistice:

Indicatorul măsoară raportul procentual dintre numărul întreprinderilor inovatoare și numărul total al întreprinderilor, atât cele inovatoare, cât și cele non-inovatoare.

Întreprinderi inovatoare sunt întreprinderile care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață.

Termenul acoperă ambele tipuri de inovări, inovarea de produs și inovarea de procese de afaceri, precum și întreprinderile cu inovații nefinalizate sau abandonate, activitatea de cercetare-dezvoltare, și se referă la întreprinderile active.

În categoria inovațiilor de procese de afaceri sunt incluse inovațiile de procese, organizaționale și de marketing specificate în vechea metodologie a Manualului Oslo Ed. 3).

Activitatea de inovare include toate activitățile de dezvoltare, financiare și comerciale întreprinse de o firmă care sunt destinate să conducă la o inovație pentru întreprindere.

O inovație este un produs sau proces nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele sau procesele anterioare ale unității și care a fost pus(ă) la dispoziția potențialilor utilizatori sub formă de produs, sau utilizat(ă) de către unitate, sub formă de proces.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Inovația trebuie să aibă caracteristici sau intenții de utilizare care sunt noi sau care furnizează o îmbunătățire semnificativă față de ceea ce a fost înainte folosit sau vândut de către întreprindere. Cu toate acestea, o inovație poate eșua sau poate lua timp pentru a putea fi dovedită. O inovație trebuie să fie nouă sau îmbunătățită semnificativ doar pentru întreprindere. Ea ar fi putut fi dezvoltată inițial sau utilizată de alte întreprinderi sau organizații.

O **inovație de produs** înseamnă introducerea pe piață a unui **bun** sau **serviciu**, nou sau îmbunătățit, care diferă semnificativ de bunurile sau serviciile anterioare ale firmei. Un **bun** este, de obicei, un obiect palpabil cum ar fi: un telefon inteligent (smartphone), mobilier, pachet software (dar un software descărcabil), muzică și filme.

Bunurile includ obiecte corporale și anumite produse care înglobează cunoștințe asupra cărora se pot stabili drepturi de proprietate și a căror proprietate poate fi transferată prin tranzacții de piață. Bunurile sunt obiecte pentru care există o cerere curentă sau potențială și pentru care se pot stabili drepturi de proprietate. Dreptul de proprietate permite bunurilor (și drepturilor asupra acestor bunuri) să fie transferate de la un proprietar la altul prin tranzacții de piață.

Un **serviciu** este de obicei nepalpabil cum ar fi: comerțul cu amănuntul, asigurările, cursurile de pregătire, călătoriile cu avionul, consultanță etc. Serviciile sunt activități intangibile care sunt produse și consumate simultan și care schimbă condițiile (de ex. fizice, psihologice etc.) utilizatorilor.

Serviciile sunt rezultatul unei activități de producție care modifică condițiile utilizatorilor sau facilitează schimbul de produse, inclusiv activele financiare. Nu pot fi comercializate separat de producția lor. Până la finalizarea producției lor, acestea trebuie să fi fost furnizate utilizatorilor lor. Serviciile pot include, de asemenea, unele produse care înglobează cunoștințe. Produsele care înglobează cunoștințe pot avea caracteristicile unui bun sau ale unui serviciu și se referă la furnizarea, stocarea, păstrarea, comunicarea și diseminarea informațiilor digitale la care utilizatorii pot avea acces în mod repetat. Aceste produse pot fi stocate pe obiecte și infrastructură fizică, cum ar fi suporturi electronice sau de tip cloud.

Inovația de proces de afaceri este un proces de afaceri nou sau îmbunătățit pentru una sau mai multe funcții de afaceri, care diferă semnificativ de procesele de afaceri anterioare ale firmei și care a fost folosit în cadrul firmei. Toate funcțiile de afaceri pot face obiectul activității de inovare. Termenul „proces de afaceri” include funcția principală de afaceri de a produce bunuri și servicii și de a susține funcții precum distribuție și logistică, marketing, vânzări și servicii post-vânzare; servicii de tehnologie a informației și comunicațiilor (TIC) către firmă, funcții administrative și de management, inginerie și servicii tehnice aferente firmei, precum și dezvoltarea proceselor de produse și afaceri.

Procesele de afaceri pot fi considerate servicii pentru care firma în sine este clientul. Procesele de afaceri pot fi livrate *in-house* sau achiziționate din surse externe.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

2.7 Perioada de bază:

Nu se aplică.

3. Unitate de măsură:

Procente

4. Perioadă de referință:

Ancheta se desfășoară o dată la 2 ani.

Perioada pentru care se înregistrează datele în chestionarul cercetării statistice este de trei ani, unde ultimul an de referință al anchetei din perioada specificată este T-2.

5. Legislație:

5.1 Națională:

- Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020
- Modificarea și completarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014 - 2020, aprobată prin HG 929/2014
- Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.133/2011 privind modificarea și completarea unor acte normative referitoare la Planul național de cercetare - dezvoltare și inovare;
- Hotărârea Guvernului nr. 134/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de cheltuieli pentru activități de cercetare - dezvoltare și de stimulare a inovării, finanțate de la bugetul de stat;
- Hotărârea Guvernului nr. 327/2003 privind plafoanele pe baza cărora se calculează costurile salariale directe la contractele de finanțare încheiate din fonduri bugetare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 477/2019 privind aprobarea Normelor metodologice pentru evaluarea în vederea acreditării institutelor naționale de cercetare-dezvoltare;
- Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 219/2009 pentru stabilirea metodologiei cercetării statistice privind inovarea în industrie și servicii.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

5.2 Europeană:

Până la valul de anchetă 2018-2020, legislația Europeană aplicabilă a fost cea reglementată prin:

- a) Decizia nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2003 privind producția și dezvoltarea statisticilor comunitare în domeniul științei și al tehnologiei;
- b) Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 995/2012 al Comisiei din 26 octombrie 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Deciziei nr. 1608/2003/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind producția și dezvoltarea statisticilor comunitare în domeniul științei și al tehnologiei

Începând cu valul de anchetă 2018-2020, se aplică noile reglementări ale Comisiei, în concordanță cu metodologia specificată în Manualul OSLO, Ed. 4.

- Regulamentul (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind statisticile europene de întreprindere, de abrogare a 10 acte juridice în domeniul statisticilor de întreprindere și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1197 al Comisiei din 30 iulie 2020 de stabilire a specificațiilor tehnice și a modalităților în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene de întreprindere și de abrogare a 10 acte juridice în domeniul statisticilor de întreprindere.

6. Confidențialitate:

6.1 Confidențialitate - politici:

a) Protecția confidențialității cerută de lege:

- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (General Regulamentul privind protecția datelor)

- Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsurile de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)

- Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului CE nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programe statistice ale Comunităților Europene

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

- Regulamentul (UE) nr. 557/2013 al Comisiei din 17 iunie 2013 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene în ceea ce privește accesul la date confidențiale în scopuri științifice și de abrogare a Regulamentului 831/2002 al Comisiei
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)-RGPD
- LEGEA nr. 363 din 28 decembrie 2018 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, cercetării, urmăririi penale și combaterii criminalității sau executării pedepselor, măsurilor educative și de securitate, precum și privind libera circulație a unor astfel de date
- Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cu modificările și completările ulterioare
- Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare
- Codul de bune practici al statisticilor europene pentru autoritățile naționale de statistică și Eurostat (autoritatea statistică a Uniunii Europene), adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European (CSSE) la 16 noiembrie 2017

b) Angajamentele de confidențialitate ale personalului:

- Un contract de certificat de confidențialitate este semnat la angajare, unde sunt stabilite condițiile oficiale de confidențialitate

6.2 Confidențialitate - tratarea datelor:

Confidențialitate primară:

- Regula celor trei (în urma procesului de agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 unități de raportare și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%);
- Regula unității dominante

Confidențialitate secundară:

- Chiar dacă toate celulele confidențiale, care conțin numere mici sau cazuri de predominanță sunt protejate prin protecție primară a confidențialității, divulgarea ar putea fi posibilă prin recalcularea celulelor confidențiale ca diferență între totalul și suma celulelor corespunzătoare din total.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

7. Calendar diseminare:

Pe site-ul INS există două calendare: unul pentru comunicatele de presă și celălalt pentru publicații; ambele sunt accesibile publicului larg.

https://insse.ro/cms/files/catalog/Catalogul_publicatiilor_INS_2022.pdf - pentru publicații

<https://insse.ro/cms/ro/comunicate-de-presa-view> - pentru comunicatul de presă

8. Frecvența diseminării:

La 2 ani, în anii pari

9. Accesibilitate și claritate:

9.1 Publicații și comunicate de presă:

Publicația statistică: [Inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri](#), cu termen de apariție până la sfârșitul lunii august, T+2, unde T este ultimul an al perioadei de referință al anchetei.

Comunicatul de presă: [Inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri \(date provizorii\)](#), cu termen de apariție până la sfârșitul lunii februarie T+2, unde T este ultimul an al perioadei de referință al anchetei.

Comunicatul de presă: [Inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri \(date definitive\)](#), cu termen de apariție până la sfârșitul lunii iulie T+2, unde T este ultimul an al perioadei de referință al anchetei.

9.2 Baza de date on-line:

EUROSTAT: Indicatorul se găsește în baza de date [Eurostat](#)

INS: Indicatorul se găsește în Baza de date statistice [TEMPO online](#)

- Matricea INO101A, sub denumirea tipologia inovatorilor, în care se selectează la tipuri de inovatori: opțiunea Întreprinderi inovatoare și la unitatea de măsură: %.

INS: Baza de date - [Indicatori de Dezvoltare Durabilă în România \(IDDR\)](#)

10. Managementul calității:

10.1 Asigurarea calității:

Criteriile de evaluare a calității statistice: relevanță, comparabilitate, coerență.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Actele juridice și alte documente legate de asigurarea calității sunt: Legislația privind asigurarea calității, Grupuri operative sau Grupuri de lucru, Legea nr. 226/2009 privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România, Proceduri interne, Codul de bune practici al statisticii europene, Ghid de calitate pentru Statistica Oficială Română.

Baza metodologică pentru statisticile referitoare la inovare este Manualul Oslo, care determină structura, conținutul și metodologia cercetării statistice. Acest manual a fost realizat în comun de EUROSTAT (Biroul pentru statistici al Comisiei Europene) și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pe baza experienței țărilor.

10.2 Evaluarea calității:

Cercetarea statistică are la bază chestionarul comunitar „Community Innovation Survey”, cunoscut sub denumirea prescurtată CIS, furnizat de Comisia Europeană prin intermediul EUROSTAT. Acest chestionar este utilizat de toate statele membre ale Uniunii Europene dar și de celelalte state europene și are ca scop monitorizarea progresului activității inovatoare din Europa. Aceasta permite o mai bună înțelegere a procesului inovării și analizează legătura dintre inovare și domeniile economice cum ar fi: competitivitate, angajați, creștere economică.

Pentru fiecare cercetare statistică legată de activitatea de inovare în întreprinderile din mediul de afaceri, înainte de finalizarea chestionarului statistic, principalii utilizatori naționali și reprezentanții departamentelor regionale INS sunt invitați la o discuție, de către INS din România, pentru a-și exprima opiniile și sugestiile cu privire la chestionarele naționale finale (claritate, dificultăți, înțelegere și percepție a întrebărilor și a altor nevoi statistice naționale).

Pentru anchetele privind inovarea, din doi în doi anise realizează un raport de calitate armonizat la nivel european.

11. Relevanță:

11.1 Nevoile utilizatorilor:

Implementarea și monitorizarea ODD reprezintă un apel comun de acțiune pentru protecția planetei: cetățeni, decidenți politici, instituții internaționale, administrații publice, instituții private, diverse alte instituții, cercetători, organizații non-profit, televiziune, presă, parteneriate cu alte state și alți utilizatori de date statistice.

Actualizarea setului național de indicatori de dezvoltare durabilă implică apropierea factorilor de decizie și a altor instituții private de cetățeni, oferind factorilor de decizie oportunități de înțelegere a nevoilor, dar și posibilități de transformare și influențare a comportamentelor cetățenilor. Astfel cetățenii devin catalizatori ai schimbărilor în abordarea sărăciei, a egalității de gen, a infrastructurii durabile etc.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

11.2 Satisfacția utilizatorilor:

La nivelul Institutului Național de Statistică, satisfacția utilizatorilor este măsurată constant prin intermediul anchetei statistice „Gradul de Satisfacție al utilizatorilor”. Aceasta este o cercetare statistică exhaustivă, ce se realizează cu o periodicitate de trei ani de zile, începând din anul 2015. Cu alte cuvinte, până în prezent, trei astfel de studii ([2015](#), [2018](#) și [2021](#)). Printre respondenții la această anchetă se numără instituții publice centrale/locale, organizații non-guvernamentale, mediul academic, precum și societăți comerciale.

În general, respondenții apreciază munca prestată de către experții Institutului Național de Statistică ca având un nivel ridicat de complexitate, iar datele statistice sunt de încredere și relevante în raport cu nevoile utilizatorilor. Totuși, asemenea tuturor organizațiilor naționale producătoare de statistici oficiale, Institutul Național de Statistică se confruntă cu problema sarcinii respondenților, aceasta rămânând în continuare la un nivel destul de ridicat.

12. Coerență și comparabilitate:

12.1 Comparabilitate - geografică:

Nu există deviații de la recomandările standard. Statisticile naționale sunt comparabile cu cele europene. Datele sunt diseminate în profil teritorial, la nivel de țară, macroregiuni și regiuni.

12.2 Comparabilitate - în timp:

Nu există deviații de la recomandările standard. Seria de timp comparabilă începând cu anul 2008.

12.3 Lungimea seriei de timp comparabilă:

Anul 2008 - ultimul val de anchetă disponibil

12.4 Coerență:

-Definirea sectoarelor de performanță dedicate acestei cercetări statistice privind activitatea de inovare care conduce la calculul indicatorilor specifici domeniului este conformă cu acoperirea sectoarelor instituționale așa cum sunt definite în SCN.

13. Revizuirea datelor:

13.1 Revizuirea datelor - politici:

Politica de revizuire a datelor statistice: <https://insse.ro/cms/ro/content/politica-de-revizuire>.

ROMÂNIA DURABILĂ

Proiect coordonat de către Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

13.2 Revizuirea datelor - practici:

Calendarul de revizuire a datelor: <https://insse.ro/cms/ro/content/politica-de-revizuire>

14. Prelucrarea statistică:

14.1 Surse de date:

INS - Cercetarea statistică privind activitatea de inovare din întreprinderile din mediul de afaceri (INOV)

14.2 Frecvența colectării datelor:

O dată la 2 ani, anii impari

14.3 Colectarea datelor:

Completarea datelor se realizează:

- electronic prin portal web pentru preluarea on-line a datelor statistice
- pe suport de hârtie

14.4 Validarea datelor:

Datele au fost validate atât prin proceduri interne specifice: corelații între indicatori, corelații între capitolele cercetării statistice INOV comparabilitate în timp și valori aberante, cât și de Eurostat.

14.5 Calcularea datelor:

Datele privind ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi sunt calculate atât agregat la nivel național, cât și pe clasa de mărime a întreprinderilor, folosind date extrase selectiv pentru întreprinderi cu mai puțin de 100 salariați și exhaustiv pentru întreprinderi cu 100 salariați și peste.

14.6 Ajustări / ajustări sezoniere:

Nu se aplică.

15. Comentarii:

Nu este cazul.

